Autor Guste Santini
Srijeda, 07 Veljača 2001 19:49

Tiskovine u zadnjih nekoliko dana posebnu pažnju pridaju isplaćenom iznosu od 836 tisuća kuna. U prvom koraku, doznaje se da se radi o poslovnoj banci. U drugom koraku, pojavljuju se špekulacije da se radi o Riječkoj banci. Iz čega slijedi zaključak: da je vjerojatni dobitnik te svote gospodin Ivan Štokić. Prema iskazu Jutarnjeg lista osnov za nagradu je uspješno provedena privatizacija.

Puno novaca za naše uvjete. Navedena tiskovina ne kazuje činjenice nego špekulira. Tiskovina ko tiskovina. Čitaoci koji je čitaju uzimaju zdravo za gotovo. Dragi čitaoče pitate: zašto se bavim ovim pitanjem? Budite strpljivi za to ima ozbiljnog razloga.

Prvo. Sve tiskovine kao i televizija prilaze isplaćenom iznosu kao senzaciji (impicite: skandalu). Pri tome rade na "povijesnom pamćenju" iz samoupravnog sistema - sistema uravnilovke - kada se je sve osim 4:1 smatralo zloupotrebom. Radilo se o politici jednakih želudaca. Sve je to starijim čitaocima poznato. Danas kada imamo "specifičan" kapitalistički sistem u kojem je sve moguće politika jednakih želudaca nije moguća (čitaj: ona je štetna). U uvjetima privatnog vlasništva moguća je svaka plaća. Zadatak sindikata je da ugovori najmanju plaću i točka. To je to.

Drugo. U djelomičnoj anketi mladih ljudi (ne starijih od tridesetak godina) postoji razumjevanje za visoke plaće (svi koje sam anketirao su mladi ambiciozni ekonomisti) sa napomenom da je isplata nedopustiva ako se radi o prethodnoj saniranoj banci. Njihova je argumentacija da je rezultat odnosne banke novac hrvatskih poreznih obveznika.

Moji mladi uvženi kolege nisu pravu. Potpuno je irelevantno da li je (ili nije) odnosna banka prethodno sanirana ako je prodana inozemnom partneru. Vlasnik je inozemni partner i njegovo je pravo da nagradi svoj menadžment. I točka.

Potpuno je drugo pitanje da li je odnosna banka prodana po fair cijeni. Dragi mlade kolege to je potpuno drugo pitanje. **O prodaji banke netko je odlučivao u ovoj zemlji i pitanje valja uputiti njima koji su kriteriji bili prisutni i tko je utvrdio fair cijenu po kojoj se banka prodala. Dragi mladi kolege i čitaoci upravo je to razlog zašto zahtjevam da se formira Povjerenstvo koje bi na ekspertnoj (ne udžbeničkoj! - sic!) osnovi ispitao događanja u bankarskom sistemu u proteklih desetak godina.** Ovo neće moći vlast ignorirati ma koliko to želila činiti. Kada tada stvari će se ispitati i javnost će biti obaviještena o događanjima u bankarskom sistemu.

Zaključno valja istaći da će rad kao činilac privredne aktivnosti povećavati svoj rspon u cijeni. S jedne strane, imat ćemo sve veću nezaposlenost i, s druge strane, sve veće plaće eksperata. Zainteresirani neka pročitaju moj rad: Ekonomska politika za 1995. godinu. I drugi puta: Ekonomska politika iz 1998. godine. **To se zove faktorski dohodak. Što se tiče, pak, socijalnog aspekta valja shvatiti da Hrvatska mora voditi socijalnu politiku u dugom roku. U kratkom roku manevarskog prostora za socijalnu politiku nema. To znači da želim nekom menadžeru da u narednoj godini dobije 2.836.000 kuna. Ono što ne želim je da nagradu dobije pojedinac već da ih dobije što veći broj menadžera iz što većeg broja tvrtki i iz što većeg broja djelatnosti. To bi bilo dobro za**

ovu zemlju. Učinkovitost se mora nagraditi. Socijalizam je propao jer nije poštivao to načelo.